

N°. 5.

Sestdeenä, 29. Janwar (10. Febr.)

1872.

Maksa par gaddu: Mahjas weefis 1 rubl., pastes nauda 60 kap.

M a h d i t a j s.

Cekschemmes sinna. No Ribgas: andeles wiltneeki, -- seemela blahma. No Gwelles draurjes: pahf setta-kahsam. No Kurfemmer: jubras-skobias Kurfemme. No Pehterburgas: pilsehtas pusch-kofchana. -- leela winnefte.

Ahrsemmes sinna. No Wabzsemmes: Naveleona makjas nolih-lata. No Gvstreichjas: pafauler leetu israhvishona 1873. No Franzjas: Frontichi zhtabs parradu malkoft, -- walcineelu dehl stridets. No Kobmas: pahf sweschu semju wehstneekem ic. No Turzijas: Turli eetoisa uniwesiteti. No Ameritas: stridts ar Spanceescheem, -- fuggis us jubras fadefis un -- semmes gabbals negrimmis.

Jaunafahs sinna.

Gaujenes un Zehswaines leelkungs Julius von Wulf mirris Wabzsemme 29. Dezember 1871. Ka dsmthubshana pee Latweescheem un Jggawneem us gallu gahufe. Laffitajem par sinnu. Latw. turkmedmu skoblat par labbu. Braulshanas laiks va dsefsu-zelleem. Peelittumä. Mesmers Wihne. Gramata Indritim.

Cekschemmes sinna.

No Ribgas. Jau agrak Mahjas weefis semkophejeem un lauzineekem dewis sinnu pahf mahnischanahm un krabpschanahm, kahdas te pilsehtä winnus sagaida, ja paschi naw deesgan gudri no tahm isfargatees. Taggad, kamehr tee jaunmohdes kophmanni te Ribgä nomettuschees, ar krabpschanahm eet par traffu. Taggad lassam tai Wabzu awise „Btg. für Stadt und Land“ arri sinnu pahf schahdohm blehdibahm, ko kreisfiskals Fleischer farakstijis un fur lassams ta: „Sawads pelnas ammat taggad te satto pilnös seedös. Kahde pulzinsch jaunu zilweku irr isdohmajusch, ka no teem us pilsehtu ar sehklahm un linneem brauldameem semneekem feho prezzi pa welti, jeb par ittin neela naudu pirtt. Winni jau ahrpuff pilsehtai mehds semneekus usrunnaht, sobla teem labbu maksu un, warr buht, usdohd arri kahda pasihstama kophmanni wahrdu un kad prezzi fader-

rejusch, tad leet to aiskwest us tahdu un tahdu no winneem nohmatu schkubni. Kad semneeks prezzi schkubni nohrakwis, tad tas no pirzeja dabbu gabbalinu papihra ar pirzeja riktigu woi isdohmatu wahrdu un winnam teel fazzihst, lai eet us kantora naudu fanemt. Ja nu pirzejam laimejahs pehz ilgäs meklechanas to nosazzitu kantori atrast, tad tur neweens zilweks to us papihrischa parakstitu wahrdu nepasihst. Bet ja pirzejs pateesi irr til gohdigs, ka tas farou riktigo adressi usdewis un winsch teel atrast, tad winnam netruffst isrunnu un aiskildinaschanu, ar fo pahrdeweju peeluhds, lihds rihtam pehz maksas gaidiht, woi tas atkal to raida pee zitta, kas effoht winna andeles beedris un tas atkal suhta pee trescha un ta prohjam, kamehr semneeks peekuffis un tam pee teefahm palihdsiba jamelle. Bet teefas arr tam newarr ta palihdscht un tam ja-cesahf ihsta prozesse, us fo semneekam laika un naudas naw; un kad arri winsch to warretu, tad til rehti ween sawu mehki panahktu, tapehz, ka tahdas andeles teel arween norunnatas bes leezineekem, fur pirzejam daudskahrtigas isrunnas pee rohkas un daudsfreis ta prezze jau tahkal pahrdohtha, pirms semneeks dabjujis sawas naudas deht kahdu sohli spert. Bet wiffuwairak ta noteel, ka pirzejs nemas naw fadsennams un tas schkubnis, -- ja semneeks to wehl warr useet, jau irr tulschs un pahrdewejam arr nekahdas leezibas naw rohka, ka winsch tai schkubni linnus nohrakwis. Newarram lauzineekus deesgan pamahzihst, sawu prezzi, ko pilsehtä atwedd, nemas agraki schkub-i eekraut, kamehr teem noderreta pilniga maksa wehl naw rohka. Behrnä gaddä dauds tahdas subdsibas nestas man

preekschâ un wehl pat schodeen weena tahda man bijja-atraida tapeh, ka pahrdewejs pawiffam nesinnaja, fo winsch apfuhdseja un fur tas wainigais dsihwojoht, lai gan us winna papihra tschetri wahrdi bij usrastiti." Kreisfiskalis C. Fleischer.

Wehl no Mihgas. 23schas Janwar walkarâ redsejam leelu seemeta gaischumu, — fo laifam arri zittur Ciropâ buhs tapat redsejusch. Schi seemeta blahsma zehlahs tuhlin peh, saules no-eeschanas un leelako jaukumu israhdiya ap pulst. 7. Pawiffam isbeidsahs us rihta pufsi ap pulst. 3. Gan reisu reisahm seemeta-blahsmas effam redsejusch, tomehr tik leelu un raibu kâ ta schoreis bij, schejenes laudis nepeeminn kab redsejusch. — Sinnams, ka tahdu rettu dabbas brihnumu redsejusch, daudj zilwekem nebij ween fo brihnetees, bet arri spreesst pahr to, fo tas gan nosihmejoht. Dhtrâ deenâ schur un tur us eelahm mahminas fastahjuschahs, zitta zittai paslud-dinaja, ka tas jau zittu nelo nenosihmejoht, kâ karru, baddu un mehri. Karri, schergas un trubzibas pasfaulê irr arween, bet — ne zaur seemeta bahsmahm.

No Schwes draudses (Widsemme). Keischu walstes Austras mahjâ dsihwo kahds walkineeku pahrs, lam Deews bij lizzis pehrnaja ruddeni pe-dsihwoht 30 gaddus laulibâ. Kad nu peeminneta draudse zaur toggadeja mahzitaja skubbinaschanu kahdeem pahreem ar draugu palihdsibu bij selta-kahsas noswehtitas, tad eedohmahahs arri schis pahris tahs swehtiht. Bet paschi nabbagi un nespehjneeki buhdami tee apnehmahs peeminnetas walstes gruntineetus luhgt, lai tee winneem palihdsiht. Gruntineeki arri labprahrtigi winnu luhgschanu patlausija, un kahdas pahri deenas jau preeksch kahsahm sawedda kahsu waijadsibas un peelikka kahdu wihreeti, kas pratta pawahra ammatu, lai tas wissu pataisitu gattawu. To deenu preeksch kahsahm gabja wezzischu meita wehl kahds pasihstamus weesus luhgt. — Arri muischas dsimtleeskungs dahwinajis: 3 r. f. naudas, 1 schalli, 2 barrotus sivenus un 2 pohous bihdeletu miltu. Kahsu deenas rihtâ brauza gruntineeki lihds ar sawahm fainneezehn — kam sinnams netruhka lihds kahsu-rausch — us kahsahm. Pahru tee apgehrbuschi it brangi, jo daschi bij aisleenejusch to, kas truhka pee apgehrba. Bruhte tâ bijuse isgehrbta, ka wehlat daschi teifusch, ka pat jauneklamm no 19 gaddeem wezzam nebuhtu bijis kauns lihdsahs stahweht. Maltiti pachdusch tee brauza us basnizu. Basnizâ pee altara weddusch draudses wezzakee pehrminderi weens bruhiti un ohtris bruhiganu, fur tad mahzitajs — kâ pee tahdeem pahreem mehdi — laulajis. Us mahju brauziht gabjis it weilli, jo pahru weddusch ar 2 sirgeem un kahsineekeem skaitijusch pahrat par 20 sirgeem. Kahsu laiku beigusch to paschu walkaru. Wezzischeem no kahsu atleekahm wehl preeksch labba laika palizzis un aisbars peeteekoht wissu seemu. — Gohds un pateiziba nahlahs mihleem Keischu walstes gruntineekeem, kas

wezzus lautinus winnu 50 gaddu laulibas-deenâ epreezinajusch un zaur to parahdijusch fristigu mihlestibu arri darbôs. Lai Deews dohd, ka katras walstes gruntineeki arri tahdu prahtu rahditu nabbadstneem, kâ schee rahdijusch.

Schinni draudse kâ arween, tâ arr pehrnaja seemas-swehtku walkarâ, Deew'wahrdi basnizâ tifka turreti. Krehslai mettotees jau no tahlenes spihdeja basnizas lohgi no eekschâ degdamahm swezzehm, kas deew'wahrdneekeem bij jo patihkami skattiht. Basnizâ eegahjuscham jauki spihdeja tahs gandrihs neisskaitamas swezses pretti. Basnizas widdâ bij leelais lukturs ar daudj, daudj swezzehm tâ ka preeks bij skattitees. Pehz nobseedatas perschas nahza mahzitajs altari un deewakalposchanu eesahka. — Ta apgaismota basniza un ta daudskahrtiga tschetr'balfiga dsedafschana daschus klausitajus garrâ aiswedda us teem pirneem seemas-swehtkeem pee Betlemes lohpu laidareem. — Teescham gauschi jauka leeta irr tâ seemas-swehtku walkaru swehtiht, tik ween schehl, ka daschi — it ihpaschi jauuekki, pehz beigteem Deewawahrdeem ar warru dsinnahs no basnizas ahra tift. Arri ahra daschs eebrehzahs, jo dsirdeju pats jaunelli, kas nepatihkami brehza, bes ka kahds winnu buhtu aistizzis. Jo tahdi atrohdahs neween schinni draudse, bet arri katrâ zittâ draudse, ka gohds stahw zittu kaunâ. — Wehl japeeminnu, ka Schwesleechi irr sawu mihku Deewa-namminu no ahr' — un eekschpuffes jo jauki aplohpuschi, tâ kâ pat basnizâ feltischanas darbu warr redsch. R. M.

No Kursemmes. Latweeschu awises teel sinnohts, ka Kursemmê, Uschawas fr. muischâ, Wentespils aprinki, eetaisichohht juhras-brauzeju skoblu, jo tahs skoblas littumi 17. Dezember p. g. no finansministera tilkusch apstiprinati. Arri schi skobla buhs ihpaschi preeksch Latweescheem, fur Latweeschu wallobâ tiks mahzihts un wissa mahziba tiks dohta bes malkas. Schi jau ta trescha Latw. juhras-skobla Kursemmê, jo agrati tahdas jau eetaisitas Giplâ pee Dundagas un arri Wentespillê. Widsemme schim brihscham weena tahda skobla irr Minaschôs.

— Stâ un Stâ Janwar Kuldigâ Latweeschu teateri israhdijusch.

No Pehterburgas. Pehterburgas awises stahsta, ka Pehterburgu drihs buhschoht padarriht daudj jaukatu un skaitatu. Wissu to leelo Isaaka un Admiralitetes plazzi ichtaisichohht par leelu jauku dahrsu un tas buhschoht kahds, kahdu ohtru wissâ Ciropâ ne-atraddischohht. Wiss us to jau fataisihits un sagahdahts, ka paschâ pawaffaras eesahlumâ tuhlin warr fertees pee darba.

— Usderu bissetu islohsefchanâ 3schâ Janwar f. g. to leekatu winnestu no 200,000 rubkeem winnejis Nowgorodas komandas kapteine Maslowski. Ta ta wihram grauds!

Ahrsemmes sinas.

No Wahzsemmes. Is Strahsburgas raffta, la pahr to keiserisku pilli, kas tur Strahsburga, effoht starp pilsehtneekem iszehlees leels strihdis, woi ta taggad peederroht pilsehtai, woi Lui Napoleona pehznahlamam, kam pilsehta zittureis to pilli schinkojuse? Schis strihdis nu effoht isbeigts ar to, la spreedums dohts tahds, la ta pils peederroht pilsehtai. Pilsehta tad nu scho ehtu tuhlin atwehl uniuersitetes skohlai us 10 gaddeem, par to tai 100 franki nohmas ilgadda jamaksa. Sinnams, la tas irr til pat la pa welti; bet schi nauda tikla tadeht pagehreta, lai rebs, la pilsehta ar to ehlu warr darriht la winna gribb. — Tahda pat kibbele Bonapartes familijai ar sawu dsimtmahju Korsikas fallä. Tur tahds lungs, kas jau 20 gaddus tai mahja dsihwojis par usraugu un fargu, schinnis deenas dabbusis rafftitu sinnu: Franzijas presidente pawehloht, la lai winsch ar sawu familiju atstahjoht to mahju, kas pirmat peederrejuse tam bijuscham keiseram, bet taggad peederroht walstei. Tikkai 4 deenas tam wehletas preeksch iskrawaschanahs. — Ruher lungs — Napoleona ministeris — turrotees pretti tahdai pawehlei, fazzidams, la krohnis to mahju newarroht wis panemt par sawu, tadeht, la keisers sawa waldischanas laika par sawu naudu to mahju effoht preeksch fewis pirzis. Winsch tadeht keisera peederrumu fargaschoht un t. pr. Kas sinn, woi warrmahzigi Frantschi pahr tahdu prettiturrefchanahs to behdabs.

No Chstreikijas schoreis til to sinnojim, la nahkoscha 1873schä gadda tur buhs leela pafaules skunstes un prezzu israhdischana, us to jau taggad fahlt leeliski fataisitees. — Arri muhsu augsta waldischana atwehlejuse no Kreewusemmes us to israhdischana beedrotees, un apnemmas no krohna puffes pahr to gahdaht, la israhdamu leetu aisuhtischana un atpalkat-weschana buhtu lehta.

No Franzijas. Frantschi taggad la safurti us to, sawu larra-parradu jo ahtri nomakfahlt Wahzesehem. Beedribas zekahs leeliski, kas gribb no wifas tautas naudu lassihlt kohpa. Effoht arr labprahligi deweji un paschi leelotees, la buhschoht atal pafaulei to brihnotees pahr winnu firdibu un tehusemmes mihlestibu schinni leeta. Ir Behterburga dsihwodami Frantschi preeksch tahs paschas waijadsibas naudu famettoht. — Pahr waldischana un waldischanas darrischanahm arweenu wehl strihdes. Sau toreis, kad Tjehrs atteizahs, bijis dumpis gattaws un tahds Bonopartistis buhtu zehlees kahjas, bet — larra-pulki, kas usrunnati par palihgeem, naw palihga gahjuschi un zaur to palizzis ta. Bet, la jau fazzihst, Franzija wehl arween stahw us uggunswehmeja kalna, fur eelscha nelad naw meers. Tjehram tautas weetneeku sapulze sohlijuse palihgu doht, kas lai wehlat warretu winna weeta eestabtees, bet Tjehrs atbildejis, la winsch palihgu til tad peenem-

schoht, kad lauschohht winnam pascham to ismekleht pehz sawas patilshanas. — Zittadi latrai partejai saws kandidats jau gattaws to us trohna zelt un starp scheem kandidateem arri irr tas pasihstams Gambetta, kam arri pulks draugu. Tik to weenam woi ohtram buhs palihgu til dauds pee rohkas, la warrehs to eesahkt, — tad dumpis atkal buhs kahjas. — Wahzesechu darba-landis, kas us Parishi gahjuschi, zeredami taggad tur dauds darba atrast, nefur neteekoht peenemti un tee krittuschchi tahda truhziba, la wairs newarroht atpalkat tilt us mahjahm. Frantschu labdarrischanas beedribas teem itt neka nedohdoht.

No Rohmas. Kad Italijas kehniensch Rohmu usnehma, tad tee zittu kehniu wehstneeki, kas pee pahwesta suhtiti un Rohma dsihwoja, luhdsa to brihwibu, noet un kehniu Wiktoru Emanuelu un winna familiju apweizinaht. Pahr to kardinalsekretehrs un pahwesta wezafais ministeris Antonellis palizzis til dufmigs, la draudejis, tahds, kas ta darrischoht, pee pahwesta par wehstneekem wairs nepeenemt. Tomehr Wahzsemmes wehstneekam grahsam Arnim un Spanijas, la arri Portugales wehstneekem, kurru kehni Italiyas kehniham tuhwi raddineeki, Antonellis newarrejis wis aisleegt. Bet nu gaddijahs arri to atliffuschcho leddu kauseht zaur to, la tas pee pahwesta suhtihst Kreewijas wehstneeks, kad Leelfirsts Michaels bij Rohma, luhdsa walku, pee kehniha un wiina familijas eet. Sinnams, la to laida gan un scho fungu kehniensch aizinaja pee sawa galda us maltiti un Antonellis ne-eedrohfschinatees tam nelo darriht. Berre, la driht wisseem ta patte walka buhschoht. — Kahda swehtdeenä Jesuiti, kas kehniha waldischanas leelatee eenaidneeki, gribbedami israhdiht, la leelaka Rohmneeku dalka effoht us pahwesta puffi, sa-aizinajuschi no daschahm Rohmas draudsehm papilnam kauschu, wifswairal seewischlas, us Watikana pilli. Seewischlas bijuschas ispuzejuschahs us to labbako un tur sanahkuschas, apbrihnojuschas wiffu to brangumn un skaitumu un tahs leelahs istabas pahwesta pilli un winna saldatus r. Tikkai weena jumprawa rahdijuse tumsehu, spihligu gihmi un nepalikka zittada arri tad, kad pascham us augsta trohna sehdedamam Piusam tikla preekscha westa. Schis to redsedams, itt tehwischi to jautaja: „Kas tew fait, manna meita?“ Gan zitti leelmanni negribbeja meitenei laut runnaht, bet Pius pagehreja, la buhs wehleht un ta nu fazzija ta: „Swehtais tehws! manna mahte irr nabbadse, manni raddi un draugi irr nabbagi, wiffa muhsu draudse irr nabbaga. Un kad es te eeraudsiu tahs leelas baggati ar jeltu grejnotas tufschas ehlas, tad dohmaju: kad muhsu Kungs Jesus Kristus schi mahjotu, tad schinni Watikana pilli gan kahdas fimts familijas no muhsu draudses ruhmi atrastu. Bet, swehtais tehws, tahs til bij mannas gekkigas dohmas ween. Muhsu Kungam Jesum Kristum jau arri nebij nelahdi Schweizijas saldati un fargi un arri nelahdi augstee biskapi un

muhku leelungi." Schi samaitata raddiba tiffa tublin no sahles isgrubsta un til tad pahwests isdallija swehtibu. Jesuiti baltu ween spahwuschi ais dufmahm.

No Turzijas. Is Konstantinopeles sinno, ka Turku waldischana arr' weenreis eetaisoht augsto skoblu jeb uniwersiteti preeksch Turkeem no wiffadahm tizzibahm; schinni skoblâ mahzischobht wiffas augstakahs sinnaschanas un peenemschoht tohs flawenafohs professorus no eefsch- un ahrsemmehm. Tas nu schoreis gan isdohschotees tadeht, ka taggad pahr krohaa- un basnizu mantahm gruntigaka un labbaka waldischana eetaisijusehs. Tas jaun'eezelts mahzibu ministeris Derwisch Pascha effoht ihstais wihrs us to, jo tas Parijsê politechnikâ skoblâ gruntigi mahzijeas, daschas wallodas ismahzijeas un pehzal Turku wallodâ pahrzehlis daschas derrigas grahmatas.

No Amerikas. Starp Amerikas sabeedrotahm walstehm un Spaniju rubgst nemeers. Amerikanefchi teiz, ka Spaneeschi winnu slaggu jeb tautas-sihmi apsmehjuschi us jubras. Amerikas kuggim Florida pee Tohmas fallas Spaneeschu karra-kuggis paffat dfinnees, us ta schahwis un panahdams, to zauri mellejis, lai gan Amerikas karrogu teem rahdijuschi. Pahri deenas wehlat atkal zits Spanijas karra-kuggis tapat darrijis. Gribb par to no Spanijas pagehrecht skahdes atlihdsinaschanu un ka lai nedardu noluhds. Kad to nedarrihs, tad — sinnam, laikam zittabi rehkinu praffihs.

Wehl no Amerikas. Deenwiddôs La Plata walstê notiffuse leela nelaima zaur to, ka weens kuggis libds ar laudihm sadedsis us jubras un prohti tai nakti no 23scha us 24tu Dezember p. g. Kuggis brauzis no Buenos Aires pilsehtas us Montewideo pilsehtu un tam bijuschi daudj reisneeki libds, kas gribbejuschi pa seemas-swehtkeem Montewideo pilsehtâ us Wahzu balli islustetees. Kuggim katlis pahrpilhsis un zaur to ugguns-grehls iszehlees, ko newarrejuschi neta glahbt. No teem 220 reisneekem, kas libds brauluschi, tiffai trescha datta isglahbusehs, tif ilgi peldedami, kamehr zits kuggis peenahzis un tohs no uhdens breefmahm isglahbis. Bitti wiffi uhdeni woi arri uguni breefmigu gallu atradduschi.

Wehl no Amerikas. Is Floridas walsts (Brihw-walstu datta) 3schâ Dezember p. g. sinnoja, ka tur leels gabbalis eestrahdatas semmes palizzis par eseru, un wiffi tee tur nomettuschees laudis libds ar mahjahm semmes dibbenâ nogrimmuschi. Weens wihrs, kas no schahs nelaimes ispruzzis, stahsta tâ: Winsch jahschus jahjis no Orlando us Milondillo pilsehtu; peepeschi winna firgs farahwees, jo sabihjees no trohfsna, kas labbu gabbalu winneem paffat iszehlees. Mas azzumirkhus wehlat firgs til ar mohlahm warreja us preekschu tift, tâ, ka beidsobht jahjeam waijadsejis nokahpt. Ilgi pubhejotees isdeweas jahtneekam un firgam drohschâ weetâ tift un kad tee atpalkat skattijuschees, tad redsejuschi, no ka tas trohfs-

nis zehlees. Wiffi tee kohli paffat palikkuschâ meschâ gabhuschees us fahneem un eegabhuschees dikkumâ. Paffat tam, zil tahl winna azzis sneeguschas, uhdens krahbdams us preekschu wehlees un semmes weetâ palizzis esers. Behz ismekleschanas atraddees, ka wifs tas aprinkis stahwejis us koraku pamatta, kas zaur leelu leetu pahr daudj ismirzis, wairs newarreis faturretees un tadeht fagahsees un pasuddis.

Jannafahs sinnas.

No Berlines, 27. Janwar (8. Febr.). Kardinalis Antonellis kontordatus usfazzijis Elfasel un Lotrinai. Arri Franzijâ Wezzkattoki fahl schkirtees no zitteem noht.

No Londones, 25. Janwar (6. Febr.) Schodeen parlamente tiffa eefahla. Rehnikene fawâ eefahuma runnâ ar pateizibu us Deewu peeminneja krohaa-printfscha atwesfelofochanohs un ka tauta tai gruhâ flimmibâ fawu libds-zeetibu rahdijuse. Pateizibas swehtus par printfscha atwesfelofochanohs noturrechoht 15. (27.) Februar 2c.

Gaujenes un Zehswaines leelkungs Julius von Wulf mirris Wahsemme 29. Dezember 1871.

Latweeschu awifes tahdas sinnas preekschâ zekmas, kas Latweeschu tautai jeb tift jeb derr sinnaht. Tahda nu ihsti irr schi sinna. So Gaujenes leelkungs Latweeschu tautu mihtoja un bija weens semneeku draugs, kas faweem laudim daudj labbuma padarrijis, ko winni arri pilnigi atfihst. Winnam peederreja daudj muischas: Aistuje 10 arkli, Buzzauskamuischa 10 arkli, Kraukle 21 arkli, Birschumuischa 5 arkli, Zehswaine 17 arkli, Gaujene 16 arkli. Kohpâ gandrihs 100 arkli. Appalschneeku winnam bija pa 1000eem un wiffi behdajahs, ka mihtohts leelkungs til agri no winneem atazinahts tizzis.

Tadeht gan klahsees, te ftaidrakas sinnas par aigabjuscho doht, lai wiffi Latweeschi dabbu sinnaht, kahds winsch wihrs prett semneekem bijis.

Julius von Wulf bij iszehlees is wezzas Widsemmes leelkungs familijas. Kamehr taggadeju Widsemmes leelkungs familija leelata datta Widsemmes leelkungs beedribai peemettuschees no ta laika, kamehr Widsemme stahw semm Kreewu keisara waldischanas, — kamehr Wulfa familija jau Bohlu un Sweedru laikôs peederreja pee Widsemmes leelkungeem. Un jau toreis schi familija peederreja pee tahm leelatahm un baggatahm. So isgabjuschu gaddu fimtena eefahumâ Wulfa familijai peederreja Aumeistara un Gaujenes muischa. Aumeistaramuischa no ta laika weenumehr pee Wulfa familjas palikkusi. Weens wezs Gaujenes leelkungs Gaujenes basnizai sudraba bifferi schkinkojis ar to wirsrahtu: Johann von Wulf 1715.

Nelaitis bij baggats wihrs, ko jau no ta warr atflahrst, ka winnam tif daudj muischas peederreja. Baggatiba winna firdi nedarrija wis zeetu bet mihtstu. Winnam mihtstiba bij firdi un winsch daudseem palihdseja ar fawu baggatibu. Arri tam, kas scho

finnu dohd, winsch dshwes zellu lihdsenu darrizis, par to es un wiffa manna familija mihlam nelai- kim no firds pateizam. Winsch pats mannim teizis, ka noliktu dalku no sawas eenahfshanas isteh- re, oht preefsch labbdarrishchanahm. Daudseem winsch palihdseja, weenam dehsu tikla studeereht, ohtram ilgus gaddus noliktu naudas summu dewa, ta ka ar sawejeem labbi warreja istift, zittam atkal palihdseja, no bankrutta winnu glahbdams. Kad par prohwi- tas wiffeem Latweescheem pashtams uu mihlsch Swaigsnicht Wahzsemme wahjisch un bes naudas bija un kad Swaigsnicht naudas dehl pee winna peeteiz- zabs Wihsbade, Wahzsemme, fur Gaujenes leels- kungs ar sawu familiju wiswairaf' dshwoja, tad nelais luhdsejam dewa ar labbu prahnu un bagga- tigi. Politeknikum skohlai un azzu dseedinaschanas mahjai Rigā winsch katrai weenu kapitalu dewis, no kurra prozentem abbejās weetas weens skohlneeks un weens wahjineeks teel usturrehts. Par sawahm labbdarrishchanahm winsch nekad nerunnaja. No dshir- beja, to no nejauschi dshirbeja.

Mums wiswairaf' wehrā nemmamas tahs labb- darrishchanas, to Gaujenes leelskungs saweem sem- neekeem parahdizis. Kad preefsch kahdeem 20 gad- geem Gaujenē paliktu par mahzitaju, tad te ne- bija nekahdas skohlas. So tahs ta sawamas lass- ichanas skohlas par skohlaim newarreja turreht. Us mannu luhgschanu Gaujenes leelskungs tuhlt manna pirmā scemā muishā skohlu eezehla preefsch saweem semneekeem, fur ik gadda Gaujenes pils galwas mahzibas behrni, kahdi 40 lihds 50 feschu mehneschu laikā tikla skohlai. Leelskungs dewa skohlas ruhmi, apgahdaja malku, swezzes, skohlmei- stara lohni un turklajt wehl wiffus behrnus is muishas flehts barroja, ta ka pascheem semneekeem neweens pats graffis nebij jatehre.

Pehz beigta skohlas laika lihds ar wiffeem behr- neem us pilli gahju, kad leelskungs mahja bij un winnam pateizu par to labbdarrishchanu, to winsch teem behrneem parahdizis. Tad winsch behrneem mehbsa fazzicht: „Pateizat mahzitajam par to puh- linu, kas winnam ar Sums bijis!“

Taggad mums Gaujenes pils paggastā irr 3 skai- stas un pilnigas skohlas, fur leelskungs neween wiffu materialu dewis, bet arri katram skohlmeistaram par gaddu 50 rublus malka. Gaujeneescheem irr skai- stes teefasnam, pee kurra usbuhweschanas leelskungs ne- ween wiffu materialu dewis, bet arri 1000 rublus.

Muhfu basnizu puschloht un apschinkoht, tur winnam arween bij labs prahts. No winna irr muhfu skaiста altarabilde, leels basnizas lukturis, sudraba kanne. Ta pat arri jaunu basnizas pul- steni winsch gribbeja apgahdaht.

Bet lai gan par wiffahm schahm labbdarrishcha- nahm no firds japateiz, tad tahs taf ta ka issuhd prett to labbdarrishchanu, to winsch Behswaineescheem zaur to parahdizis, ka zeematu pirkshanas pehz wiffu

ta eetaishjis, ka wiffi fainneeki bes grubtumr par gruntineekeem warr patift. Schi teizama leeta pas- chū laif' teel isdarrita.

Sinnama leeta, ka ar Gaujeneescheem tāpat grib- beja darriht, ta winsch mannim arri pats teizis.

Bet leelaku labbumu wenz muishaeets saweem laudim newarr parahdiht ne ta kad tohs darra par gruntineekeem. So tamehr fainneeks wehl par ren- tineeku, tamehr winnam nau nekahdas drohschas dshwes. So kas winnam galwo, ka pehz notezze- juscheem 6 kuntraktā gaddeem winnam 2, 3, jeb wehl wairaf' rublu par dalderi nebus jamaksa jeb mih- lai tehwanahjai muggura jagreesch? To Gaujenes leelskungs labbi sinnaja un tapehz sawas laudis no ta gribbeja pasargahht un neween tohs taggadejus fainneekus, bet arri winnu pehznahkamus.

Tee murgo, kas fakla, ka semneeki effoht nepateiz- zigi. Ka semneeki turpretti irr pateizigi, to warr redseht, kad mahzitaji swehti to deenu, kurra winni 25 gaddus ammatā atrohdahts. Par prohwi: zit leela pateiziba Ehrgeimes mahzitajam Sielmann no semneekeem tikla wehleta, to wihrs arri teescham pelnijis. Bil baggatigi winsch tikla apschinkohts! Galds mirdseja un spihbeja ween no dahrgahm su- draba leetahm, kas winnam tikla schinkotias!

To paschu warr redseht pee leelungeem, turreem firds us semneekeem neffahs un kurri tohs darra par gruntineekeem. Bil pateizigi Daibeschi parahdi- zabs sawam leelungam, baronam Kampenhausen un tāpat Ehrgeimeschi sawam leelungam Walter. Un neween tee leelungi tikla apschinkoti, bet arri abbas leelmahtes.

Arri Behswaineescheem un Gaujeneescheem nau ne- pateizigas firdis. Kad Gaujenes leelskungs preefsch kahdeem gaddeem no Wahzsemmes us Widsemui nahja ar wiffu sawu familiju un kad Behswaineescheem to sinnamu darrija, ka teem buhschoht palift par grun- tineekeem un kad winneem istabstija wiffu to garru schelastibas rindu, to winneem gribbeja parahdiht, par to sawa laikā awises bija lassams, — tad Behs- waineeschi shtija islassitus wihrus us Gaujeni pee leelunga ar tahdu luhgschanu: Gaujenē leelungam effoht skaiста pils, bet ne Behswainē. Tad nu Behs- waineeschi sawu mihlotu lungu luhdsoht, lai win- neem kaujoht, Behswainē wiffu materialu peewest preefsch jaunās pils, fur jaunais leelungs lai dshir- wojoht.

Un kad Gaujeneeschi to behdu sinnu dabuja, ka leelskungs effoht mirris, tad winni atrainei us Wahz- semmei rakstija gramatu ar to luhgschanu, lai win- neem kaujoht to materialu peewest preefsch weenu fa- milijas kapsehtu. So Gaujeneeschi gaujschi wehlejo- tees, lai winnu mihlais leelskungs duffoht winnu widdū.

Za! mihlestiba winnam bija un daudj labba winsch darrijis, ihpaschi saweem laudim, ihpaschi zaur zeematu pahrdohshanas eetaishchanu. Un lai gan schi leeta

nau zauri westa, tad tomehr nekahdas schaubischanas nau, fa wiss pehz winna noliffchanas tiks isdarrihts. Un jau paschulair' pee schahs leetas teel strahdachts.

Lai nu Deews dohd, fa mihta aischajuschä dehls, kas 15 gaddus wezs irr, tahds pats semneeku draugs paliftu, kahds tehws bijis! Un kaut Deews atraitnei fawu garru dohtu, fa tai labbi isdohdachs, fawus bahrinus audsinacht. Wezzakais behrns, meitina, wehl nau pee Deewa galda bijusi. Un jaunakais behrns, puißeninsch, irr 5 gaddus wezs. Pawiffam irr paliffuschä atraitnei 2 dehli un 3 meitas.

Ischajuschä swehtdeenä fawa mihta aischajuschä leelunga mirschanu basniza peeminnejahm. Neeween Gaujeneeschä bij atnahkuschä, bet no wiffas draudses bij fatezzejuschi tik dauds kauschu lä augstös swehttös ween mehds buht, lai gan nekahda fluddinaschana no kanzeles nebij notiffusi.

Lihkis wehl guff Wahzsemme Wihsbades pilsschä, bet fawä laikā tiks pahrwests us Wissemmi.

Kā dsimtbuhschana pee Latweescheem un Jgganeem us gallu gahjuse.

No wiffa, fo lihds schim effam stahstijuschä — lä wezzu laifu rakstös ussetam — effam redsejuschi, zil dsikki muhsu tauteeschä winnös laikös bij grimuschä un fa tee bijuschä, tä falkoht, isspeesti pawiffam no zilwegigas kahrtas abrä. Bilwels no Deewas raddihts brihwus, tadeht, fa winnam tahda fapraschana dohta, kas sinn ischekirt labbu no fauna. Bilwels warr pats sewi walduht, bet lohps nē; tam ar wiffu fawu spehtu japadohdachs tai prahdigai raddibai, zilwekam, kas pahre to walda lä pahre fawu peederrumu, pahre fo tam nekahda atbilde naw jadohd zittam, un kas to warr woi pats leetacht, jeh pahrdohd zittam. Kad nu zilwels arr tik tahk no speests, fa tam tik pehz zitta prahda ween jadarra un fa tas ohtris ar winnu warr darriht lä gribb, tad tas fawas zilwela rettes saudejis un palizzis loh-pam lihdsigs. Sinnams, fa tas neween seels, soh-dams grehls, bet patte elliska blehdiba un netaisniba, brihwus zilwelus par wehrgeem pataisiht un to tik warreja darriht tahdi welli zilwelu meesä, kahdi tee spaiditaji toreis bijuschä un fo tai laikā paschi gar-rigneeki nespehja par grehtu eeraudsiht.

Bet, lä jau dabbä tas irr eetaisihhts, tä paleel muhschigi, prohti: nekahda tekkoschä leeta newarr meerä palift, — tai weenadi jatekt woi jadohdachs us preekschu, jeh, kad to nespeh, tad ja-eet atpakkaf — meerä palift newarr un newarr. Kad lalnä braufsi, un pufszekä gribbesi apturreht, tad tas lehti neisdohsees wis, buhs jadohdachs atpakkaf. Tä nu ar dsimtbuhschanas negantibu bij tik tahk eets, fa wairs dsikkati un niknaki neso laikam newarreja is-dohmahht; tad nu waijadseja apstahtees un apdoh-mahht, fo nu darriht. Tahdä brihdi bij isdewigs

laiks teem zilwegibas draugeem, kahdi arr laikam nekad nebuhs truhkuschä, bet tik ween par dauds retti bijuschä; teem tad bij isdewigs brihds, fawu sehlu seht, tas irr: parahdiht un isflaidroht, kahda negantiba un neschehlstiba ta effoht, no Deewa rad-ditu lihdszilwelu tä mohziht.

Jau no ta laika, kad zaur Diahrtinu Lutteru Wahzsemme tizzibas gaisma parahdijahs un schi prett tumfibu spehzigi karroja, ir dsimtbuhschana deesgan tikka fatrihjinata, lai gan wehl nebij laiks to pawiffam apgahst. Schi gaisma drihs ween ais-nehma arri muhsu semmes, fur paschä laikā laiziga warra ar garrigo zihnijahs isnihktama gohda deht un fur pehdigi arr katrai fawas rittigas rohbeschas tikka eerahditas. Bet, lä jau sinnams, wezzas tik ilgi eerastas negantibas bij pahre dauds peelippuschas, fa wehl newarreja un newarreja tahs par grehtu un negantibu usflatiht. Un — fo gan drihs newarretu tizzeht, bet kas tomehr teesa — paschi dsimtkaudis dauds weetäs bij tik dsikki grimuschä un prahdä aptumschoti, kad tee nemas newarreja eedohmatees, fa winni paschi us fawu rohku arr spehschoht dsihwoht un us preekschu tikt, — ir pat tais laikös, kad dsimtbuhschana jau beidsahs, zitti, lam dauds mas labbi bij klahjees, — aplanä prahdä turrejahs brihwibai pretti.

Jau 1869tä gaddä, kad 50 gaddu brihwaischanas swehtkus swehtijam, arri drufku tikkam rumajuschä pahre to, lä dsimtbuhschana muhsu semme beigufehs, bet tur mehds tik runnajuschä pahre beigahm ween. Tadeht schoreis kahpsimees wairak gaddus at-pakkaf un sahksim no pascha ta galla, kad warmah-tschä fawu paschu patwarru saudeja un muhsu semmes nahza sem zittu tautu wirsibas; jo tad tik sahka — prohti tee sweschee — to wehrdsibu usflatiht par netaisnibu un runnahht, fa newarroht tä palift.

Wahzeeschä gaddu simtenös pahre schahm semmehm walbidami, nemas newarreja eedohmatees, fa kahdu reis zittas tautas winneem scho warru gribbeschoht atnemt. Bet reis tak bij gals klacht un tas bij tad, kad schejenes brunneeki, nespehdami eenaidneekem pretti atturretees, paschi padewahs Pohsteem. Pohki eedohmajahs, fa scho semmju wehrgi effoht winnu raddi un fa winni agratös laikös ar scheem kohpā fawu brihwibu aischahwejuschi prett usmahzejeem sweschineekem un tadeht Wahzeeschus usflattija tik-lai par sweschineekem, kurre nekreeta warra effoht falausta un fo nu waijagohht pawiffam aischsiht proh-jam. Arri patte Pohku waldischana nahza us tahm dohmahm, schahs brangas semmes pee Pohku wal-stes pawiffam peedalliht klacht, zaur fo to sweschineeku Wahzeeschu warra tiftu nihjinata un paschi to semmju laudis, lä winnu wezzee raddineeki, atkal gohdä zelti.

Jau tad, kad tee wahjatee kehniini, Sigismunds Augusts un Indrikis Walwa waldira, tee tahs krohna-muischas, fo bislapi un brunnu-wirneeki (Heermeister)

fawâ pehdeja laikâ bij isdahwinajuschî, kaut kahda eemeſla deht nehma atpakkat. Bet kad tas spehzi-gais Stefan Batori tikka eezelts par kehninu, tad zittabi gahja un tas fawu nodohmu tuhlin dewa fajust.

1582 gaddâ 12tâ Merz Stefans Batori atnahza Mihgâ, tē weenu Pohku grafu cezehla par augstako polizei-meisteru un rahtei wairs nepatahwa, ſpree-dumu izdoht pahr launadarritajeem, kas no muisch-neeku fahrtas; pawehleja daugawas istekkâ (grihwê) ſkanſti zelt, lai warretu, kad waijadſigs, andeli aïs-turreht un to no Wahzſemmes nahſdamu palihdſibu Wahzeſcheem aïsturreht; bet pilſſſchtneekem winnu teefas apſtiprinaja. Arri muischneeki no ſemneem winnu luhdſa, lai apſtiprihoht winnu teefas un lai ismeklejoht winnu ſuhdſibas. Bet kehninsch Stefans tohs aïsradhija us walsis runnas-deenu, fur tee fa-was waijadſibas warroht preeſſchâ neſt. Turpretti winsch likka kahbus ſemneekus preeſſchâ faukt un teem ſazzija: Winnu behdigs liktens winnam fah-pohht. Winsch effoht apnehmeeſ winnus no wehr-goschanas atſwabbinahht un par pirmo winsch tuhlin aïsleegſchoht, ka lai us preeſſchu pee kahdam pahr-fahpſſchanahm wianni wairs netiktu ſchausti, bet ar naudu un zeetumu ſtrahpeti. Sinnams, kad tas buhtu tã isdarrihts, tad dſimtkaudis buhtu atkal zilwezigã fahrtã un no muischneeku wirſibas buhtu leela dakka pagallam: jo tas jau ſaprohtams, ka tahdus, ko wairs newarreja miſoht, arri newarreja ar nahwi noteeſahht, un ja ſcheem pehreens un nah-wes bailes buhtu atnemtas, tad zittãſ leetãſ gan winni paſchi ſinnatu ſew palihdſibu ſagahdaht. Bet tee bij pahr dautſ noſpaiditi un teem truhka droh-ſchiba, to peedahwatu ſchehlaſtibu ſanemt. Sakka, ka ſemneeki paſchi kehninu luhgufchi, lai to nodoh-matu ſchehlaſtibu winneem nedohdoht wiſ.

Lai paſchã gaddã Pohku wehſtneekſ Stohholmã, Sweedru kehninu Jahni uſrunnãjis, lai ar Stefanu ſabeedrojotees, ka warretu tohs Wahzeſſchus no Ig-gaunijas un Widſemmes pawiffam aïsdſiht; bet Swee-dru kehninsch ſchahdu padohmu nepeenehma wiſ.

Pohku walſtes runnas-deenã Widſemmes muisch-neeku ſuhſtitee weetneeki gan aïsnahza, bet maſ par teem tur behdaja. Us winnu luhgſchanahm un ſuh-dſibahm tikka aïbildehts, lai gaidoht, kamehr pee win-neem Widſemmẽ runnas-deenu turreſchoht; us winnu luhgſchanahm ta weeniga atbilde bij, ko kehninsch teem rakſtija, ka winsch tahſ muischas, ko tee dab-bujuschî lihds pehdeja erzbifkapa laika un no kehnina Sigismunda Auguſta ſchkinſotas, teem atſtaht. Peh-dejais erzbifkaps un pehdejee brunneeku wirſneeki bij pahrlæeku dewigi bijuschî, muischas un pillis at-ſchkinſodami tapeh, ka redſeja, ka winnu waldischana pee galla. Kad nu ſchahſ muischas tikka atpakkat nemtas, tad jau ſinnams, ka Wahzu muischneekem waijadſeja maſumã eet un ar Pohkeem un Leiſcheem ſajauktees un t. pr.

Kehnina noſpreednã pahr to Widſemmẽ notur-ramu runnas-deenu ſtahw laſſams:

„Kad mehs dſirdam, ka Widſemmẽ tee ſemneeki lihds ſchim tikfuschî til kohti ſpaiditi, tad atſiſhtam par waijadſigu, pahr to gahdaht, ka winnu liktens paliktu weeglãſ.“

Sataiſſichanahſ us ſcho runnas-deenu arri bija tas, ka kehninsch Stefans 1583 gaddã Widſemmẽ teefas eetaiſija peh, Pohku ſemmes eeriktes, Pohli cezehla Behſis par biſkapa un Behſis, Lehrpatã un Pehr-nawã Pohku kaſtellanus par teefu uſraugeem celikka, un cetaiſija teefas preeſſch wiffahm tauſchu fahrtahm, kas israhda, ka kehninsch neko nebehdaja pahr ſemneeku bailigu prahtu, kas bij luhgufchi, lai wiſſu atſtah-joht pa wezzam. Landagã gubernators kardinalis Radſiwil kehnina wahrã paſluddinaja, ka wiſſas muischu dahwinaschanas no beidsama erzbifkapa un beidsama brunneeku meïſtera, effoht negeldigas; pa-gehreja, lai wiſſi muischneeki ſawas pillis un ſtiprus nammus noahrdoht un lai ſawahm dſihwojamahm ehſahm tiklai ſehtas aptaiſoht; cezehla ſawadu is-mekleſchanas kommiſſioni, kas lai ismekle, us kahdu rekti muischneekem tahſ muischas effoht un t. pr.

(Us preeſſchu wehl.)

Loſſitajeem par ſinnu.

Mahjas weeſa apſtelleschanas warram peeneem wehl pa wiſſu Februar mehneſi zauri un gattawehſ nummurus wiſſeem dohãim lihds; bet — ka jau agrã effam ſazzijuschî — pa poſti til teem Mahjas weeſi warram peeſubtiht, kas pee apſtelleschanas tuhlin jau aïſmaſſajuschî, jo newarram tahſ 60 kor. poſtes naudas preeſſch itkãtra aïſmaſſahht no ſawas ſabbatas un poſtes waldischana to maſſu pagehr eepreeſſch. Teem, kas Ribgas aptuhwumã woi pee dſelju-zekka dſihwo, un kafru neddet pilſſſehtã nahht, warr ſawas lappas tẽ pee mums ſanemt un tad winneem jamatſa til pat ween, kã teem, kas ſchẽ pilſſſehtã dſihwo. So ſchẽ pee mums maſſa Mahjas weeſis 1 rub., bet par poſti 1 rub. 60 kap. — Peeliktums 75 kap. Mahjas weeſa apgahdataji.

Latw. Furlmechmu ſkohlai par labbu

Strahme 1. no Behterburgas dahwinaja 2 rub. 65 kap.

Arri us preeſſchu tahdas dahwauas labpraht ſanems un pahr tahm ſchinni weetã atbiloehſ. Rebaſzija.

Braukſchanas laiks pa dſelju-zelleem.

a) Starp Mihgu un Dinaburgu.			
Isbrauz	no Ribgas . . .	p. 9, —	m. riht. un p. 6, 30 m. walf.
"	" Strihwer m. . .	11, 22	" " " " 8, 52 " "
"	" Krihburgas . . .	1, 14	" p.p. " " 10, 44 " "
Gebrauz	Dinaburga . . .	3, 42	" " " " 1, 12 " naht.
Isbrauz	no Dinaburgas . . .	5, 10	" riht. " " 6, 10 " walf.
"	" Krihburgas . . .	7, 53	" " " " 8, 53 " "
"	" Strihwer m. . .	9, 31	" " " " 10, 31 " "
Gebrauz	Mihgã . . .	11, 30	" pr. p. " " 12, 30 " nahti.
b) Starp Mihgu un Œelgawu.			
Isbrauz	no Mihgas . . .	8, 45 m. n. riht.,	p. 1, 45 m. puſſd.,
"	" " " " " "	6, —	" walf., " 10, — " walf.
Gebrauz	Œelgawã . . .	9, 35	" pr. puſſd., " 3, — " p.p. p.d.,
"	" " " " " "	6, 30	" walf., " 11, 15 " walf.
Isbrauz	no Œelgawas . . .	7, —	" n. riht., " 10, 15 " pr. p.d.,
"	" " " " " "	4, —	" p.p. puſſd., " 8, — " walf.
Gebrauz	Mihgã . . .	8, —	" n. riht., " 11, 30 " pr. p.d.,
"	" " " " " "	5, 15	" p.p. puſſd., " 9, 15 " walf.

Atbildeamſ redaktehſ: A. Leitãn.

Sluddinaschanas.

Dauts labbas dernas un leku pateizibu tom geddigam leebfineslom Jurrim Salminam, kas man jauw rarradu atlibdinoja ar 52 rubl. f. tai 26. Janwar 1872 gada.

Concordia Pirang.

Rihgas Latw. labdorrischanas beedribas gadda sapulze.

Ewehtdeen, tai 30ia Janwar pulstin 4 pehz puseidienas:

gadda rehtinu preefshlofischana, reuissjas kommissijas zelschana un komitejas lotzjellu zelschana.

Komiteja. 1

Kad tas pee Krimmultes pilemuischas waltis perterrigs O rigor Rudfit (luisch agral Dmml muischa isltreija) jau 1 gardu laisa bes posse aplabit blandchs un seras nedobichanas parrada ir, la arri pee tats notkemas lobfeschanas pee lohsu waltichanas jostekjabs, un winna dshibes-weeta schoi waldichonai nisinama, tad teel zaur scho wissas polizijas waldichanas luhgtas, ja minneiu Griagar Rudfit tur atrastu, to paschu arri stantu wihschoi waldichonai pefuhtit.

Krimmulta, 30. Dezember 1871. 1

Weens lutschers ar labbam lezibas simehm un lapat ar weens bischers lursch arr stelma-lara darbu proht srahdoht, warr deenistu dabbuht. Latbi kuhru, tad lutschers Wahzu un Kreiwu molot as n abzetu. Jomeltrahs pee muischas waldichanas Wiedrischde.

Weens neprezehnts dahrsneeks ar labbam lezibabm metle weetu. Klabatlas sinnas Jaun-Kempesmuischa, page Sigguldi.

Weens mohderneeks teel mellechts Jauna-muischa, Krimmultes draudje. Klabatlas sinnas turpat.

Neprezjeeca dahrsneeks dabdu weetu no Jurgeem 1872 Alajachu muischa un ir tadeht turpat jafoderahs.

Weens kallejs, lursch arri mahf weenu damp-mashinu weht, atrebe weetu Baldohn muischa. Klabatlas sinnas turpat.

No Jurgeem f. g. warr labs kallejs, kas sawu ammatu labbi proht, Ranges stajiona weetu dabbuht.

Weens ueranas ar labbam lezibas simehm warr labbu weetu Sallas-pils muischa, par Kurtesmuischas stajionu dabbuht.

Preefsh Uwisch muischu pee Limbascheem teel mellechts apprezehnts dahrsneeks. Jomeltrahs turpat.

Teel, los to kuhwischanu weena jauna teefas namma no kegeleem preefsh Bahrbeles pagosta gribbetu usenst, teel no Bahrbeles pagosta waldichanas u ajinoti, lai tai 8. Februar deena 1872 gada pee schois pogosta waldichanas atnabt un pee ischlohtichanas ta peeninneta kuhwischanas darba tallibu n mm.

Lods Klabatlas sinnas irr illatru deena pee Bahrbel s pagosta wa dshichanas eestattamas, un 200 rubl. f. par sologu ja-releer.

Us Uwisch muischu pee Limbascheem irr ro Jurgeem 1872 muischa lebas us 6 woi 12 cardem isentjoms. Staidratas sinnas pee muischa waldichanas.

Us abtru robku teel labba, anglisa semme us dshimtu pahrehta rar 2 rubl. par rubra weetu. Klabatlas sinnas rodb Rihga, Petrowa lunga kaschetur tohd, Kungu-ela.

Weens krohas irr no Jurgeem f. g. isrentjans. Klabatlas sinnas warr dabbuht Baldohn muischa.

We jersuric otwehtis. Rihga, 28. Janwar 1872. Drillehtis un dabbujoms pee kilschu-un grahmata-drillehtaja Grraf Plates, Rihga, pee Pehtera-baf.

Stoblas-grahmatas.

Wissas Rihga un jittas weetas drubfejomas stoblas-grahmatas irr ispri eeseeti elich janceem un wezjem isimplareem por lehta jenu tabujamas. Drubhetas grahmatas teel pirtli

A. Luthwedel un beedra grahmata-bohde, pretti J. Redlich f. englischu magashtnei. 3

Koffsky un Goebel

doht zaur scho saweem zeenijameem andes-draugrem to rajemrigitu sinnu, la winni sawu pahrdohschanas-weetu no Koff-elas us

Kungu-ela N 20a, Ossipowa mahja, (Sinder-elas stuhri)

pahrzehlschi, ar to luhgichanu, to jau gaddeem dohtu ustizjibu winneem arri tai jouna weeta paradicht.

Rihga, 5. Janwar 1872. 7

Peht pagobuscha eadda Mahjas weesi 30. numeri iscludinatas kontraktis warr Grudinowelas muischa, Megikofas gubernas pilsehtas turwuma, lehtu semni us arrenoi dabbuht. 5 pirmos gadods semme irr bes arrendes, peht tam itgadus jamalsa par latru besetini (3. p. m.) semmes 1 rubl. un par plawahm 2 rubl. arrendes naudas.

Pee Sehjasmuischas waldichanas irr pusegrandu-weetas isdohdamas.

Wissulabato, gaischidesjamo, Amerlas petroleumu

pahrtohd muzjas par 3 rubl. 35 kap. por rubdu; tad 20 stobpus us reisi nemm, jamalsa 22 kap. par stobpu; bet tad pa weenu stobpu nemm, tad malsa stobps 24 kap.,

P. Bornholdt un beedra luggu-waljadshibas-bohde Rihga-ela N 25 (pee Zubtu-wabrteem).

Ta ugguns-stahdes apdrohsichinaschanas beedriba

„Salamander“

fam grunts-kapitals 2 millionus rublu teels un wehl labbi teels ihpashs bruhka kaptals, apdrohsichina prett ugguns-stahdi Rihga un ap Rihgu mahjas, fabrilus, prezes, medbles jed mahju-leetas un wissadas kustamas un nelupamas mantas zaur sawu apstiprinatu weetneelu

A. Bergengruin, kom kantoris irr leelaja Wuhlu-ela (Mdnchs-strafe) N 15, 1 treppi us augschu, bloklam muitas nammam un pretti Dom-basnizai, Rihga.

Walmeerä.

Labboko lappu-tabafu por Rihgas zenu, smaltu jiggaru tabaku, mabohtu, pelledu, kalu un melli ismasgatu willu par 30 kap. par wahrzinu pahrdohs

G. G. Senschel, mannas abbrjas bohdes. 2

25 rublus es sehlu tam, las mannim mannu yutnu-sunni atweddis atpalkat, „Bravo“ wabros, bals ar sel-tanem pleksem, freija pallat-labja ar stobitdm no weza laisa eschauta.

H. Zellheim. 2

Turraides pilemuischa. Jounz nemabzibt jalt-juns nollibdis 6. Janwar 1872; wintch bij rilmigs no auguma, melns ar bruhou rurnu, pohr azjihm preefsh kermhs baltumisch. Kas to faldetis nodehs Beerin-muischa, dabbuht labbu pateizibas algu.

2

Eweijuceki warr dohbuhf labbas Jannepejus un sinus par mehrenu zenu Pehterburgas Ab-Rihga, Kalku-ela N 35, „Leela War-nag“ mahj-weeta pee mabineela

J. Peterfon. 1

Naudas-papikrus.

Udeeru billetes no pirmas un odtras isleene-schanas, Widsemmes un Kursemmes atskattamas un nealsattamas liblu-grahmatas, bankbilletes, inskripziones, Gelsch Rihgas un Ab-Rihgas 5 1/2 % liblu-grahmatas, wissatas dielju-zellu alzijas un obligazijones un t. pr. peht un pahrdohs peht laira laisa weedribas

C. S. Salzmanu, kantoris Rihga, Kalku-ela, „Stadt Londres“ trakteeri, appaktichja tabshä.

Dezimal-swarrus

peht jaunatas eerites, kas tik weenigi arwabwinat us 2. Baltijas temkshpibas-leeru isstahdichonu, ar yamahzichanu, la jabruhle un ar apgalweichanu,

eljes-pehrwju judmallas

wissada leelumä, ar un bes ritteneem, fartuppel-tihrijamas mashines

preefsh masabm un leelahm wirtschastebm; b. jmerus, arklus, plihtes, krahjus-durwis, la arri tshuggunu leetas

no wissadabm feriebem, pahrdohs par lehtaso zenu Andreas Kritz un beedris,

Jalob- un masas Larum-elas stuhri N 2. Sataijichanas teel riktigi isdarritas.

Ewehtdeen, 6. Febr. 1872.

(Latweeschu beedribas nammä.)

Teatera ischidichana

no pirmem Latweeschu teatera spehletajeem, diweem Tehypates angst-stohla bnhdameem

Latweeschu jannekleem par labbu,

itls is-abohtis:

W i k k a

un

W i k k a nabf mahjas,

no R. Thomson; tad:

Weenai jawrezahs,

no Th. Alunano.

Gesabkums pulstin 7 wellara.

Wtarscha zenu, la pa wezzam.

Stathtikus eluhdi spehletaji.

Tanni nakti no 21. us 25. Janwar f. g. irr Lalschu muischas jamneklam no Berghobga, 70 werfes no Rihgas, bruhna kbm, 10 gaddu wezza, ar dal u pleki pee kreijas galwas pusses un luplatm krehpehm ar wissu esjutgu un eeritabm prezehm, nosagta. — Ras Klabatlas sinnas L. ichu muischa dohd, dabbuht 10 rubl. pateizibas naudas.

10 rubl. pateizibas algu

apshlu tam, kas warr manna man weeberigis pasurdajachu sunni (Verstebund) atpalkat flap-peht. — Sums bija no mafa auguma, ar bal-tadm un meln-hu plektdm, aaima iri melna, us peeres weens mose bals strubynsch asse ruz-jin gar fralwaina (Selt-rang), wintch dshd us to wabrou „Rimrod.“ Jomeltrahs Rihga, leela Smilichu-ela N 22 pee

2

Treffelt.

Mesmers Wihne.

Eedschwotaji Wihnes pilsehtâ jau neddetahm bij par leeku aushigi; weefibâs, gastuschôs, us eelahm — wiffur stribdedamees runnaja par to paschu weenu leetu, fo zitti par melleem, zitti par pateesibu turreja. Schi leeta bij kahda Schwabu daktera, Frantfcha Antona Mesmera, skunste, zaur fo winsch flimmibas dseedinaja. Wihne atnahzis Mesmers sohlijahs, flimmneelus zaur tam ween wesselus darriht, ka teem rohkas usleef un ar sawahm spohschahm azzim winnus usflatta; winsch drudscha muldeschanu aisdinna ar fo, ka dusmigi sawu galwu grohsija. Mesmera rohkas un azzis bij tas apteekis un tahs sables, kas dseebeja.

Tadeht nebij wis fo brihnetees, kad dakteri un apteekeri winnu par krahpneeku un sahlspuhschtotaju nosauza! No nu wehl brihnetees, kad laudis, kas labprahht brihnumeem tizz. Mesmeri gohdaja un tam tizzeja.

Kadeht tad Mesmers newarretu ar sawu rohku brihnumu darriht, kad swehtais Mohsus ar specki almeni sidsams uhdeni isdabbuja? Kapelz Mesmera azzim newarretu tahds pats spehks buht ka Apustuku azzim, kad tee flimmneelus tittai usflattidami wesselus darrija, mirronus usmohdinaja un mehmeem mehli atswabbinaja? Mesmers arri warreja apustuls buht — sawai jaunai mahzibai! Winsch zeesdameem zilwekeem teiza, ka flimmibas nahloht no augfcheenes, tadeht arri palihgs no augfcheenes gaidams. Ar pulwereem, plahstereem un daschadahm zittahm jahlehm flimmibas newarroht isahrsteht, bet tas dseedinadams spehks effoht magnetes spehks, fo dabba dselst un tehraudâ liffuse un arri dascham labbam zilwekam dahwinajufe.

Un laudis winnam tizzeja, flimnee un wahrguti pee wianna steidsahs, lai rohkas usliffu un ar sawahm swehtigahm azzim sahpes remdetu.

Bet jo wairaf nemahziti laudis Mesmeram tizzeja, jo wehl wairaf dakteri un zitti mahziti wihri winnu eenihdeja. Katra flimmiba, fo Mesmers isdseebeja, peewedda winnam jaunus draugus, bet arri jaunus eenaidneelus. Ar warru eenaidneeki Mesmeram gan ne fo newarreja darriht, bet zaur prahhtigu peerahvichanu gan warr buht isdewahs, scho jaunu apustuli par krahpneeku noteikt, kas zaur saweem melleem leht'tizzegeem naudu iskrahpjohi.

Tahdi, kas til to ween par pateesibu turreja, fo ar sawu prahhtu warreja isdibbinahht, smehjahs lihds ar daktereem.

Tee atkal, kam tizzeja dwehsele bij un kas dabbas noslehpumeem tizzeja, tee sawu Mesmeri par brihnumu-dakteri, fo Deems pasaulé suhtijis, lai wahjeem palihgu nefs.

Us tahdu wihst Wihnes eedschwotaji us diwahm dakahm schfirrahs, kas ar leelu bahrdsisu weeni prett

ohtreem karroja un zits zittam pahrmetta, ka gribboht pateesibu slehpt un slahpeht. Draugi stahstija ar warren leelu preeku par teem flimmneekeem, fo Mesmers rohku uslidsams il deenas isahrste un kas no zitteem daktereem par „nedseedinajameem“ nosaziti, eenaidneeki atkal isflaidroja, ka Mesmers effoht wesselus zilwekus uspirzis, lai faktoht, ka effoht flimmi, un ta effoht ta skunste, zilwekus zaur rohku usliffchanu isdseebeht.

Un tahds stribdinsch bij starp wiffu tauschu kahrtahm; pat Keisereene, Marija Terefija, pawehleja, il deenas sinnu doht, zil Mesmers isdseebejis, un kad abbi winnas gudrafee dakteri, wan Switen un Stehrt, Keisereeni luhdja, lai Mesmeram aisdseebeht, laudis peekrahpt, tad wianna dohmigi galwu grohsidama fazzija: „Ne!“

„Nogaidisim,“ wianna teiza, „fo tas wihrs spehjdarriht. Winsch zilwekam ne kahda fliffuma newar darriht, jo nedohd sahhtu dsert; ar rohku noliffchanu un usflattichanu winsch ne weena nenonahwehs. Laideet scho wihru meerâ; kamehr sauna nedaria, lai sawu skunsti rahda. Winsch jau pats sewim prohwi uslizzis, wai buhs krahpneeks jeb Deewa wihrs. Kad winsch Paradis preileenei, fo ihpaschi apgahdaju, azzis isdseebehs, ka wianna warr redseht, tad es arri Mesmeram tizzechu un winnu par brihnischfigu wihru faulschu, un fargatees ween tad, winnu us preefchu nizzinaht. Es Mesmeram wairaf tizzechu, nekâ Zums, mahziteem wihreem, jo kas atlam azzis atdarra, tas pateesi no Deewa suhtihst dakters.“

Schi nu bij ta leeta, par fo laudis til daud runnaja: Mesmers bij sahjis Paradis preileeni, Terefi, ahrsteht, jo wianna bij gluschi neredfiga; schis dakters teizahs, ka buhschoht meiteni wesselu darriht.

Paradis preileeni katris zilweks Wihnes pilsehtâ pasinna, katris sinnaja, ka wianna dirwu gaddu wezza buhdama, zaur massalahm azzu gaischumu saddejusti un ka no ta laika wianna ar weenu akla bijusi. Wiffi scho meiteni mihleja, jo winnas dwehsele Deems bij zittu gaismu lizzis spihdeht, lai gan azzis bij tumfchas; schi gaisma bij musikis, zaur fo wianna Deewa leelus brihnumus warreja sawust. Kad Terefe pee flaweerehm sehdedama spehleja un pirsti tai sibbena ahtrumâ pa tastehm liddinajahs, tad gandrihs newarreja tizzeht ka ta neredfiga. Nohtes pahri reisu preefchâ lassohht wianna tuhlin paturreja un spehleja fâ wiffu leelafais meisters. Tâ wianna daschâs konzertes Wihneeschu firdis lezzinaja un tilka no katra zeenâ un gohdâ turreta.

Terefe bij taggad sawâ istabâ un gehrbahs.

„Salki jel, memmin,“ wianna taggad prassija, „no kahbas drehbes ta kleite, fo taggad apwillu, wianna gauschi mihlsta un gluddena?“

„No atlasfihda, behrnin,“ mahte teiza.

„Un kahda pehrwe?“

„Balta!“

„Balta?“ Terefe dohmigi prassija „Zuhs to fauzet par tahdu pehrwi, kam ne kahdas pehrwes ne-effoht. Bit brihnischfigi tas warr buht! Pehrwe bes pehrwes! Man paleef hail, ka nu to pehrwi bes pehrwes arri dabbuschu redseht!“

„Par to tad Lew bihtees?“ mahte prassija. „Lew waidseja preezatees, ka nu jauku Deewa pasauli un winnas brangumu weenreis dabbusi redseht!“

„Preezatees!“ Terefe galwu grohsidama teiza. „Ka warreschu preezatees? kluhschu pa wissam jaunâ pasaulê, tahdâ pasaulê, fur mannim wissas leetas sweschas, man buhs us weenas reises par dauds ko mahzitees un eenemtees. Taggad es Zuhs wissus ar sawu dwehseli pasihstu, taggad Zuhs waigi atspihd mannâ firbi, bet kad Zuhs redseschu ween, tad buhfeet man sweschi, til pee wallodas warreschu Zuhs pasihst, til pee tam, ka Zuhsu dwehsese wahr-dos mannim tuwojahs! Al memmin, kapehz gribbeet allibu man atnemt? es effu laimiga, warru wissu ar sawahm garra-azzim flattihst!“

„Blehmas!“ mahte fazzija, „buhfi wehl laimigaka, kad warresi redseht. Wai tas naw behrna prahts, ka jau epreelsch bihstees no ta, kas Tawa laima warr buht; bet deesin, wai azzu-gaisma Lew kluhs?“

„Azzis man paliks gaischas,“ Terefe drohschi atbildeja. „To jau walkar juttu, kad Mesmers pirmo reis lafkatu no azzim nehma. Bij us ittin ihu laiku, bet tomehr ka fitteens, ka — nesinnu, ka to warr nosault, kas azzis trahpija, man spehta pee-truhla, us kahjam stahweht.“

„Behrnin, tas buhs gan pirmais gaismas stars bijis, kas Tawahm neparadduschahm azzim ka fitteens islikahs!“ mahte preezigi eesauzahs.

„Tad gan pilnigas gaismas newarreschu panest,“ Terefe drebbedama eesauzahs. „Bet fall, memmin, wai arri effu wehrts, ka azzis redsigas tohp?“

„Sinnams. Bet man Lewim jafalka, ka scho-deen mums dauds weesu buhs. Wissa pilsehta gribbetu labpraht klahst buht, kad lafkatu Lew no azzim nems un warresi redseht. Patte keisereene sawu kambar-lungu schurpu suhtih, lai winnai sinnu nese, ka Tu weffela, jo keisereene us Lewis labbu prahtu turra, zittad winna til dauds mums nepalihdsetu. Bes tam wehl nahks abbi keisereenes dakteri, wan Switens un Stehrks, pulla firstu, grabju un generaku lihds ar sawahm dahmahm — tee wissi gribb redseht, ka Mesmers bes sahlehm Lewim azzis is-abrstehs. Bet nu man jasteidsahs un ja-eerilte, ka til dauds zeeminu warru fanemt; suhtischu istabas meitu, lai pee Lewis paleef.“

„Nesubti wis, memmin, gribbu taggad weena patte buht; mannim arri jafataisahs us to brihnischfigu stundu, gribbu kahdu brihtiau weena buht un ar sawu Deewu runnaht ihpaseha wallodâ!“

Mahte aisingahja; Terefe tuwojahs til drohschi flaweerehm, dohmaht, ka warr flaidri redseht.

„Gribbu spehleht,“ ta winna kluffi fazzija, „peesfaulschu Deewu swehta flanna, lai Winsch wissu mannu zekku paschirr.“

Nu winna sahka spehleht, til jauki, ka bij ko brihnetees; no scha musika warreja dsirdeht, ka Terefes dwehsese garwile un scheltojahs, ka luhdsahs un raud, zerre un mihle. Daschureis schis musitis flanneja ka augsta dseesma, pilna preeka, tad atfal ka dsikkas behdas firds dibbenâ, pehz tam flanna us augschu isplahlijahs un nehma dwehseli swehta juschanâ lihdsi.

Us weenreis spehletaja sahka pahr wissahm meesahm drebbeht, un waigs tai lihds aufim nosarka. Rohlas no flaweerehm us klehpja noschlukka, un galwa us kruhtim nolahrah; gruhdas un bailigas nopuhdas winnai kruhtis zilloja. Tad ka no neredsammas warras dsihda, Terefe no krehsla peezehlahs, ahtreem sohdeem lihds istabas widdam nogahja un tur ka eesafnota palikka stahwoht. Rohlu pret firbi speesdama ta kluffi fazzija: „Winsch jau nah! Al, to flaidri warru just, winsch nah! Nu jau kahp pa treppehm augschâ, taggad leef rohku pee durw — —“

Ta beidsama wahrda winna newarreja isrunnaht, jo durwis tai pascha azzumirkli atwehras, bet til kluffu, ka wissu swalkaka ause to newarreja dsirdeht. Bet Terefe tomehr dsirdeja; winna preezigi ekleedsahs un isplehta rohlas, gribbedama Mesmeram pretti sfreet, bet kahjas bij ka peenaglotas. Winna garrâ to wihru redseja, kas nupat pa durwim eenahja. Mesmers toreis bij tiffu*) tschetredesmit gaddu wezs, no isfkattas bahrgs un lepnis, bet waiga flaisht. Winna leelas azzis warreja brihnischfigu spohschumu nomanniht; taggad Mesmers ta ka pawehledams Terefe usluhloja, kas drebbedama tahdu usflattischuanu nomannija. Pehz winsch ar rohlu metta, un Terefe, itt ka to buhtu redsejuse, preezadmees tezeja Mesmeram pretti un sneedsa winnam rohku.

„Mesmer! Mans draugs! Mans dakter!“ Ta winna kluffi fazzija.

„Tas es effu,“ schis ar flannu balsi fazzija. „Zuhsu firds manni redsejuse un pasinnuse, Terefe! Bet driht Zuhs manni ar sawahm azzim redsefeet!“

Dakters wedda flimneezi lihds krehslam un tur noschdinajis, issteepa dirvus pirkstus pret winnas azzim; tai pascha azzumirkli sahka Terefe drebbeht.

„Zuhs schodeen effect gauschi nemeeriga, Terefe,“ ta winsch druzzin pahrmesdams fazzija.

„Es tapehz nemeeriga, ka Zuhs paschi nemeerigi effect, mihlais draugs,“ flimneeze kluffi atbildeja. „Es Zuhsu azzis parleeku spehzigas juhtu; buhtu jadohma, ka ar sawahm azzim wissu pasauli warreet fatreekt.“

*) Mesmers dsimtis 23. Mai 1734, Sgnahje netahlu no Konstanzes pilsehtas.

„To mellu-pasauli, dumjibas, un kaunuma pasauli,“ winsch skarbi cesauzahs. „Ja, Terese, to pasauli gribbu schodeen ar sawahm azzim un rohlahm fatreekt un zittu pasauli ustaisht, kur sinnednibas pa reisi mahzahs un kur tahdas leetas faproht, kas leekahs pahr zilweku prahtu eijohht un tomehr lehti faprohtamas irr! Ut Terese, wai tas man isdohsees? Wai mannai rohcai buhs til daubj warras, Zums azzis atwehrt, wai mans gars til spehzigu walduhs par Zuhsu garru, ka tam warreschu pawehleht, lai zaur Zuhsu azzim skattahs? Wai buhseet man paklausiga?“

„Ar sawu garru gan Zums paklausischu, bet wai gars warrehs meefas flimmibu pahrwarreht, to nesinnu.“

„Garram buhs meesai pawehleht!“ Mesmers bahrgi fazzija.

„Gars gan gribb!“ Terese luhgdamees fazzija. „Ut nedusmojeetes, tad winsch newarr!“

„Zuh netizzeet, Terese?“ Mesmers prassija, un wiina azzis urbahs flimmneezees azzis ka abdatas.

„Ut wai, Zuhsu azzis man sahpes darra,“ wiina schehlojahs un likka rohku preefsch waiga, gribbedama no daktera mirkleem isfargatees.

Mesmers azzis nolaidis laipnigi atkal prassija: „Wai wehl netizzeet, Terese?“

„Es schinni leeta tapehzh ihsti drohscha ne-essu, ka Zums pascheem tahdas drohschibas naw,“ wiina eestiprinajusees fazzija. „Bet kad arri ta buhtu, draugs mihtais? Kad Zuhsu warrens gars tiklai mannai dwehselei warre pawehleht un ne meefigai flimmibai, par to ne kas nekaisch. Tadeht jau nelaimiga nebuhfchu un neschehloshohs! Pehz tahs ahrgas gaismas nemaj neilgojohs, jo celsch mannis paschas irr zitta gaisma! Mans gars Zuh reds, kas par to, ta ar meefigahm azzim Zuh newarru redseht? Tizzeet man, man drebbuli nahf, us to jauno pasauli dohmajohht, un man ta ap sirdi, itt ta buhtu no schahs pasaulis jaslehpjahs wissu tum-jayakaja akliba. Ut mans draugs, lungs un meijers, tad paschi schinni leeta ihsti drohschi ne-esset, tad dseedinaschana neisdohthohs, tad labbak ne maj nemehginaject! Essu laimiga un pilna meera, jo man paschai sirdi leelu leeta pasauli un tahs ne buht newaiga, kas ahrrups mannis!“

„Ta ne, ne muhscham ne!“ Mesmers cesauzahs, „fajis darbs cesahhts, pabeigt wiina waigu. Taggad ween'alga, wai gribbeet redsiga jeb akla palikt. Zums buhs un waijaga redsigeem palikt, zittad wiss, ko lihds schim d. h. maju, gribbeju un wehlejohs, jatrahht pahr mannim druppohs un fatreez neween dschwibu, bet arri mannu wahrdu un gohdu! Schinni pascha deena tas israhdissees! Schodeen Mesmers saweem eenaidneeseem un drangeem parahdih, ka winsch pateesibu runnais, ka magnetes spehks, kas arri celsch zilwela rohdahs un ko dakteri un zitti mahziti wihri, tahda spehka nepasihdami, ap-

fmej un noleeds, nemahziti laubis par burfchanu un wiltibu turra, ka tas magnetes spehks irr weens deewischligs dseedinaschanas spehks, kas zilweku ar dabdu un debbesi saweeno. Ne, Terese, es Zuh isdseedeschu, jo magnetes spehks arri zilwekus weenu ar ohtru saweeno!“

„Nu tad darreet mannis wesselu,“ flimmneeze preezigi cesauzahs, „peenemschu no Zums azzu-gaischumu, lai Zuh zaur tam warretu pasauli ar jaunu dseedinaschanas mahzibu apgaismoht!“

Winsch lehni Teresei rohku us galwas likka, un wiinu ar spiggulodamahm azzim usluhrodams fazzija: „Nu Tu tizzi, ka warru Lew azzis isahrsteht, Terese?“ winsch wehl prassija, „wai naw teesa, nu Tu tizzi?“

„Tizzu gan un prohtu, ko Tu dohma,“ schi kluffi atbildeja. „Palitschu gan redsiga, to sinnu un juhtu ittin skaidri! Un tad buhs wisseem jatizz. Zaur tam, ka redsiga palitschu, arri Laweem eenaidneeseem un wisseem mahziteem wihreem azzis atwehsees. Winni redsehs, ka irr gan pasauli tahds spehks, ko tee lihds schim wehl nepasinna!“

„Ut Terese, Tu runna gluschi ta, ka es dohmaju,“ Mesmers cesauzahs, „Tu warri manna dwehsele redseht, un ko tur redsi, to ar wahrdeem isfakti! Nu Tu arri sinni, ka es pateesibu runnaju! Celsch zilwela irr magnetes spehks, ko ne ar weenu paschu prahtu newarram fanemt, kas tomehr warr labbak, nekta wissas zittas sahies, zilwekam wesselibu atdoht. Lai ahrtes par to fmejahs, gan winneem weenu deen' waidsehs atsicht, ka manni wahrdi pateesiba!“*)

„Bet Zuh, meister, winnus mahziseet, scho pateesibu atsicht,“ Terese preezigi cesauzahs, „Zuh tohs, kas allojahs, us to ihstu zektu weddisseet, un par to Zums pehznahkamas ziltis pateissees!“

„Kad taggadejas ziltis (t. i. zilweku) nepateiziba to pakaus,“ Mesmers behdigi fazzija. „Lihds schim es maldijohs, bet arri ilgojohs pehz atsichschanas. Swellosch ugguns wissu mannu dwehsele peepildija! Es melleju pateesibas ar lohki nemeerigu prahtu, behgu wiss dsikkahs meschohs. Tur juttohs pee dabhas tuwal essohht. Dschureis dohmaju sawa leela nemeera: Tu ne ka neatraddisi, leezees meera uu paleez us ta pascha zekka, kur zitti staiga. Tad atkal ilgojohs, ka warr buht tomehr laut kahdu sinnu par to magnetes spehku warretu dabduht. Laima, ka tik lohki ween mescha mannu nemeeru redseja, zilweli buhtu manni par tralku turrejusehi!“

„Es ne,“ Terese fazzija, „es buhtu labpraht pee Zums bliuse un buhtu Zuhsu behdas uu gruhthas saprattuse. Ut, nonemm lakkatu no azzim, lai Lewi warru redseht!“

Nu wiina ar abahm rohlahm gribbeja lakkatu waktä raisiht, bet Mesmers to nekahwa.

*) Schee wahrdi naw isdohmati, bet no Mesmera pascha muttes nahlfuchi, ko kahds dakters, Justinus Keeners wahra, apleezina.

„Taggad wehl nē,“ winsch fazzija, „tab kad manni eenaidneeki klast buhs, tad.“

„Winni manni par salspuschlotaju fauz,“ Mesmers tablak runnoja.

„Winni taggad wehl gau Lewi tā fauz, bet jau schodeen pat teem Lewi waijadsehs par fungu un meisteri atsiht. Tad winni raudadami preesch Lewi zekdōs mettisees un luhgsees, lai teem peedohti, ka naw Lawi mahziboi tizzejusch.“

„At behrnia, zil ma Lewi wehl pasauli pasihsti!“ Mesmers behdigi eesauzahs. „Kad kahdam peerahda, ka winsch allojees, to tas ne kad neaismirft un nepeedoht. Darri Lu kahdam labbu, un winsch Lewi pehzak pulgohs un no Lewi kaunu dohmahs.“

„At meister, kad schi leeta tā stahw, tad astahj manni labbat alliba.“ Winna gan gribbeja wehl wairat runnaht, bet spehka pectrukta. Mesmers rohku issteepis, ar pirksteem gandrihj winnas peeri aiskahra.

„Tu effi atkal nemeeriga,“ winsch teiza, „gulli!“

„Nē,“ schi pretti nurdeja, „es negribbu gulleht!“

„Bet es gribbu!“ Mesmers pawehledams fazzija, un winnas peeri ar sawu pirkstu aiskahra.

Tereje nopuhthahs un nolaida galwu — warreja redseht, ka winna cemigga.

Nu Mesmers eesahka sawu dscedinaschanas darbu; winsch pazehla sawas rohkas ar issteepsteem pirksteem us augschu un ar abbahm rinki mesdams pirkstus flimneezees peerei tuwoja; no peeres metta atkal ar labbo rohku us labbo puffi, ar kreiso us kreiso puffi gaisa rinki un tuwoja pirkstus flimneezees kruhtim; no kruhtim us tahdu paschu wihsi winsch pirkstus atkal peerei tuwoja. Dakteram tā rohkas us abbahm puffehm weenadōs rinkōs mettoht flimneeze ar ween dsittak eenigga.

(Us preeschu wehl.)

Grahmata Judrikim.

Klau Indrikiti, ko Lewim stabstischu! Gan nu ne ko gluschi jaunu: „Leelib' naudu nemaſa re.“, tahdu fakkamu wahrdu mans patehws mehdi wallaht un warr buht ir Lawis meesigs patehws Lew to paschu sinnahs pateht, lihdi ar to mahzibu, tā tas jatullo. Tu ne-effi gan weentigahs pasaulē, kam allajeh pahf fewi (un saweem aplam warreneem tautas draudsihas darbeem), no fewis (un sawas smadjenēs isperrinateem sawneem un augstahm dohmahm, turras daudstahrt arri no zitta paleeni) un preesch fewis (prohti sawam makkam un labbumam par peknu un zittam par stabdi) tiht runnaht, rakstihst un pasaulē ispaust, bet tomehr katrs prahtigs to nosauks par uspuhschanu, paschpazelschanu jeb leelibu, kas pehz minneta jaw labbi dsihwojuschu un pateesa fakkama wahrda ne to nemaſajojht. Sohbugals sinnams tew art newarr ne alwas graffi par to schliht un ja kahrs gekkis wai lempis to darra, tad to tam labprahst notauju, prahtigam turprettim leeliba irr reebiga kā jehla galka un ja tas tomehr to darra, tad no ta brihscha winsch par tahdu wairs naw dehwejam un tam noscheloschanā luhw ja-usfauz: Prahtin, nahj mahjā atpaktak! — Pateesigs un pateesi prahtige wihrs

nogaid bes Iernibas un paschteifschanas, wai zitti par winnu runna, winnu teiz un flawe jeb smahde un peff. Ka Lu Indrikiti, pelt un smeet par zitteem itt labbi prohti un arri kaffa mohdē raugi peeglauditees un turklast tuhlikt arri naggus is leppas laidi lauta (laut arri — ehmigi! — pats fewi welzi dublōs) un us scha laula „sirdigi strahra,“ to leezibu isdoht wiffugaischafi Lawi pascha leezineeki — Lawi raksti. Warr buht arr, ka ar scho mischni (jeb missejumu) Lew labbaf isdohses! Prohwe ween tablak! Missione pasaulē sinnams kōhti waijedjiga, zitadi schi nelabbosees, bet ka jo wairat eelschiga missione waijadjiga, to pee Lewi pascha, mihtajz Indrikiti, esmu atstahrtis. Tā p. p. pee Lewi pascha no firds eelschpuffes waijadjeja isaugt tai atsihshanai, zil masa swaignite Tu wehl effi wissu rakstneeku barrā un ka rakstittaju irr aplam dauds wairat ne tā rakstneeku. Sinnams, ir masata swaignite doht pehz sawas spehjas arri sawu spohschumu un peeder tāpat tā wissas zittas pee debbes welwes failmes tā leela faule, bet tomehr katra staiga meerigi, nenofschteebdamahs sawu nolittu zekku un nemahzahs ohtrai wirsā, nedf melle zittu sahauS nogruht. Un atsiht buhs teescham katrai radditai dwehselei, ka katrai leetai pasaulē pehz angstaka nolikkuma un kahrtas saws zelsch jastaiga un saws mehrkis ja-aissneeds; kas tam pretti darra, tas sawu spehku ischschesch par welti, un tam jakriht wai taunā wai bohjā, apsmeeklā jeb stahde.

Nu — un ja Tu waijazi: ko tad kauna darru jeb esmu darrijs? Schoreij par kauneem darbeem nerunnasim, tee redjami jaw fenn, lai peeteel par Laweem kauneem wahrdeem ween pahrunnaht, jo ir wahrdds jaw gull darbu dihgis, ja til teem irr dsihwibas jeb dihgshanas spehks eelschā. Wahrdi atkal isdihgjt no dohmahm, un schihs is firds. Tu sawu firdi, dohmas un wahrduS effi jaw iskrattijis, bet tee augli, prohti darbi, t. i. labbi darbi, deenas gaismu wehl naw eeraudsijuschi, teem wehl jadsimft. Bet tā jaw taggad eet dauds weetas un leetas: runnahts un rakstihst teef daudj — darribts mas, stahrasu daudj — darbneeku mas, pferkschu papilnam — wakneeku truhkums, tautas draugu mifsums — tautas mihtletaju retti, mutte wahrhahs weenās puttās — rohkas klehpi, at un zil daudj

Dauds dohma buht leeli milsoni,

Bet wairat naw tā masi kuttaini!

Labb' Lew un lai Lew irr deesgan, ja Lew ar to kuttaini warretu salihdsinaht, kas ap Jahneem grahwmallās sahlē atspihd, bet apzerre to: kas pats few tai tizjibā pee kruhtim sittahs, ka winsch „tautas draugs“ un „mas wihrs newarr buht,“ kas lischke, peeglaudahs un wiff pats few pappreeschu un tamlihdj arri tantu, ne us tahdu warr palaistees ne ustizzetees,

Un laut arr ustizzams kahs wahrdds preeschā stahdahs

Naw tahds, bet tas, kas darbds tahds parahchahs.

Un kad atkal pats few ar to zerribu eepreezinajees, ka „sahlites un lohzeni“ us Lawa kappareij augs par Lawa gohda leezineekem, tad Lew kā sohbugals warru fazzihst: pirma wahpattu stihdsina, kas us Lawa kappina dihgS, buhs no mannim stahdita un lohpta. Wihrs, kas treiju isnahdamu awischu lihdsistrahdneeks un zetturtahs ne-isnahdamas awises isdewejs un sawu degguntianu schur, tur zittur arri peedursta un sadursta, til daudj gan buhs pelnijis no taggadejas, kā arri no nahlamas pa-audses.

Dshwo sweits!

Laws schoreij drusku weenteesigs

Sohbugals.

Atbildedams redaktehrs A. Leitan.

No Bensures atwehlehts.

Rihgā, 27. Janwar 1872.

Driketts un dabbujams pee bilschu un grahmatu-driketaja Ernst Plates, Rihgā, pee Pehtera-basnias.